

ОАСА23020
ИАСА23020

основне академске студије архитектуре
интегрисане академске студије архитектуре

назив предмета	историја архитектуре – обликовање простора и стила	година	друга		
студијска целина		историја архитектуре	семестар	3	
наставник	др Владимир Мако, редовни професор	бр. каб.	233, 234	статус	обавезни
E-mail контакт	marko@arh.bg.ac.rs; takac.e@arh.bg.ac.rs;		ЕСПБ	3	
учесници у настави	др Мирјана Ротер Благојевић, ван. професор, др Александар Игњатовић, ван. професор и др Марко Николић, доцент				
сарадници	Ена Такач, асистент	часови активне наставе			
руководилац СЦ		предавања:	2	вежбе:	0
		др. облици:	0	сам.истр.рад:	0
		остали часови:	0		

садржај предмета

циљ:

Циљ наставе је да се студенти упознају са основама историје архитектуре кроз теоријске аспекте проучавања, од формирања првих цивилизација до архитектуре барока. Студенти се упознају са сложеним процесом развоја архитектуре и насељавања, техникама грађења, примењеним материјалима, значењем простора у архитектури. Избор тема је такав да се студентима презентира материја у широком хронолошком распону кроз посматрање општих историјских, друштвених, социолошких и филозофских идеја које су условљавали развој и трансформацију облика у архитектури, појаву и развој стилских редова, градитељских елемената и симбола.

теоријска и практична настава:

Приказ развоја архитектуре и насеља од најстаријих праисторијских људских творевина, њихова трансформација и дефинисање у цивилизацијама Египта и Међуречја. Рађање европске архитектуре у античким цивилизацијама Грчке и Рима, кроз преглед збивања на прелазу из касне антике у средњи век. Утемељивање ранохришћанске мисли у архитектури у средњем веку на Истоку и Западу. Трансформација византијске архитектуре после пада Цариграда. Узајамност у елементима архитектуре романике и готике. Развој друштвених идеја и основних принципа архитектуре ренесансе и континуитет класичне архитектуре. Ренесансни градитељи и њихова дела, компаративна анализа сакралних и профаних грађевина. Уређење ренесансних градова у теорији и пракси, наслеђе и примена нових идеја. "Јукстапозиција" - опште одлике барока, услови настанка и културне прилике у Италији и развој барокних идеја на простору западне и средње Европе. Тежиште је на разумевању развоја просторне организације, тумачењу појава, порекла и трансформације елемената и целина кроз историју стилова, развоје материјала, техника градње и конструктивних система. Кроз компаративне анализе издвајају се одређени архетипови основа и облици конструкција и посматрају се као универзалне идеје које се трансформишу у погледу програмског решења, непосредне функције и примењене конструкције.

метод извођења наставе:

Предавања ex cathedra и индивидуалне консултације.

основна литература:

1. Бошковић, Ђурђе: Архитектура средњег века, (Београд. Научна књига, 1957.)
2. Milić, Bruno: Razvoj grada kroz stoljeća, knj. 1, 2, i 3, (Zagreb: Školska knjiga)
3. Miler Verner i Vogel, Ginter: Atlas arhitekture 1 i 2, (Beograd: Građevinska knjiga, 2005.)
4. Несторовић, Богдан: Архитектура старог века, (Београд: Научна књига, 1974.)
5. Несторовић, Богдан: Архитектура новог века, (Београд. Научна књига, 1964.)
6. Traktenberg, Marvin i Hajman Izabel: Arhitektura od preistorije do postmodernizma, (Beograd: Građevinska knjiga, 2011.)

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједнице;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	завршни испит	60
Колоквијуми (20+20)	40	Писмени испит - тест	60

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Архитектура праисторије. Архитектура старог века: древни Египат.
2		Архитектура старог века: Месопотамија и Персија. Критско-микенска култура.
3		Архитектура старог века: античка Грчка.
4		Архитектура старог века: Римска античка архитектура.
5		Архитектура средњег века: ранохришћанска архитектура.
6		Архитектура средњег века: прероманска и романска.
7		Архитектура средњег века: готика.
8		Архитектура средњег века: Византија.
9		Архитектура новог века: ренесанса.
10		Архитектура новог века: ренесанса.
11		Архитектура новог века: барок.
12		Архитектура новог века: барок.
13		Насељавање у праисторији и старом веку. Развој градова у антици и средњем веку.
14		Развој градова у новом веку, ренесансни и барокни градови.
15		